

Impărăția iobăgiei a doua.

De: Dr. GRIGORIE GH. COMȘA, Episcopul Aradului.

Titlul acesta va aduce mirare cetitorului, mai ales dacă cetitorul este aderent al utopiilor. Mulți nu știu cum să privească bolșevismul din Rusia în ființa lui. De sigur că nu se poate explica formidabila mișcare din Rusia numai ca o urmare a concepției materialiste despre lume. Materialismul poate să aibe și priviri de ordin etic. Comunismul încă vrea binele sau cel puțin crede a-l voi, firește așa cum concepe binele.

În fond bolșevismul este un radicalism fanatic, care distruge mai multe valori, în raport cu cele create. Comuniștii ruși au un plan pe cinci ani al colectivizării agricole. Ei cred că vor putea înmulți producția reducând prețul de cost, ca apoi exportând să impună lumii o nouă lege economică. Dar ei fac aceasta demonstrativ, ca să-și salveze prestigiul.

Ziarul: „Das Evangelische Berlin“ în numărul din 28 Sept. 1930 spune că rușii fac, cum au făcut egiptenii, faraonii din Egipt, cu piramidele cari vesteau domnia lor. Un român, care în anul 1930 a fost în Rusia, spune că a văzut colectivități agricole, cu tractoare, având la 500 hectare câte un tractor. Orice ar fi văzut acel român, el nu întârzie a spune că muncitorii erau nemulțumiți. Robia spirituală, monotonă, iobăgia a doua s'a ivit. Colectivizarea merge acum cu forța. Lichidarea țăranilor înstăriți, a culacilor, a început. Bătrâni, copii, prunci, au fost deportați în Siberia. Se spune că într'un lagăr de deportați au mai rămas numai 5000 de suflete din 20 mii.

Teologul german Chrysostomus Baur într'o

conferință a sa, ținută în Nov. 1930, a arătat că teza fundamentală a bolșevismului este autoritatea comunității, a colectivității. Individul nu are deci drept la avere privată, nici drept asupra familiei, având statul prerogativa. Femeile sunt bun național, bărbatul n'are drept la soția sa. În consecință în Rusia divorțul e nelimitat. În alte state divorțul are loc din motive binecuvântate, în Rusia nu are limite. Consulul belgian Donillet, zice teologul Baur, — a văzut oameni cari s'au divorțat de câte 60 ori. Alții s'au căsătorit cu rudeniile cele mai apropiate. Perversitatea sexuală nu este pedepsită. Amorul liber face ravagii.

Părinții nu au drept asupra copiilor, statul crește copii asociați, plini de egoism. Troțchi și Lunacarski au infiltrat ateismul. Cărțile de școală spun grozăvenii împotriva lui Dumnezeu. Teologul Baur zice că într'un abecedar a citit următoarele: „Cine este Iisus Hristos? Răspuns: „Nu este Dumnezeu, deci nu este nici fiu al lui Dumnezeu“. — Ziarul «Neue Züricher Nachrichten» în numărul din 2 Dec. 1930 raportând despre aceste lucruri, crede că ele vor fi înlăturate prin unirea cu Roma.

Noi răspundem: prin unirea cu Hristos!!! Răul din lume numai prin Hristos Cel Cereș se va vindeca. Părinții e azi au să învețe de aici. Mulți părinți își neglijează rolul de părinți și atunci unde ajungem? În Rusia se răpește acest drept, la noi unii renunță la el. Și într'un caz și în altul situația e gravă.

Să ascultăm deci de Domnul.

Rolul religiei în școală și în viață.

În Noembrie 1930 am publicat acest articol în „Universul” din București. Primind felicitări diferite, îl reproduc sub un nou titlu mai sugestiv, căci titlul anterior era: *Mai multă logică în viață*.

Fericitul Augustin zice: Nu oamenii fac timpul, epoca, ci oamenii sunt timpul. Deci oamenii să se schimbe și atunci se va schimba și timpul. În consecință, cine voește să fie bărbat adevărat al timpului său, trebuie să cugete independent, să aibe opinii proprii. Adevăratul bărbat va evita să imiteze pur și simplu pe alții, ci va avea voință independentă.

Omul de azi trebuie să știe deci, înainte de toate, ce voește, ce necesități are, ce drumuri să parcurgă. Pe scurt: omul de azi trebuie să-și cunoască datoria lui. Însă datoria cere principii solide, cari să fie temelia datoriilor omenești. Principiile acestea sunt cei mai puternici stâlpi ai voinței.

Dureros este că mulți oameni socotesc a avea principii sigure de viață, fără religie. Alții își făuresc religii proprii, cum a făcut pe vremea revoluției franceze un anumit Lepaux, care născocise o religie proprie, dar nu găsea aderenți. Când s'a plâns ministrului Talleyrand că el nu are aderenți, ministrul îl sfătui să se crucifice și să învieze ca Hristos și atunci va avea aderenți pentru religia inventată de el.

Mirarea este însă că și religia lui Hristos are vrășmași implacabili, deși Hristos a murit și a înviat!

Multe și felurite sunt atacurile ce se îndreaptă contra religiunii creștine și ele pornesc atât dela cei cari se ocupă cu cele religioase, cât și dela aceia, cari n'au nici o cunoștință despre cele religioase, socotind a priori că religia este o simplă invențiune artificială, fără nici o bază în om; că ea, departe de a fi folositoare, este din contră dăunătoare omului, deoarece moralitatea și imoralitatea ar fi niște chestiuni de simplă obișnuință a mediului în care trăim; că religiunea ar fi un simplu sentiment manifestat mai ales în frică și nu se găsește decât la unii oameni, iar biserica, o simplă organizație socială. Ca urmare în educația copiilor istorioarele biblice trebuiesc înlăturate, ca fiind dăunătoare unei ființe umane normale, deoarece religia ar fi manifestarea bolnăvicioasă a unui dezechilibru organic. Ea va trebui să dispară pe măsură ce inteligența se va desvolta. Acestea sunt ideile exprimate de dl. I. D. Protopopescu, un adversar al religiei

din categoria II-a, în volumul intitulat „Mai multă logică în viață” la capitolul despre educație și sentimentul religios. Regretăm că autorul s'a apucat să scrie despre chestiuni pe cari nu le-a studiat și se alipește de teorii învechite și de mult căzute pe cari le pune apoi la dispoziția tinerimei universitare, ca din vânzarea lor să se strângă anumite fonduri.

Este un adevăr constatat de toți cugetătorii mari, că religiunea este o parte esențială din ființa omului, căci nu există și n'au existat nici când popoa-e fără religie, indiferent de manifestațiunea în care ea s'a arătat. Și însăși idiotul își are Dumnezeuul său, fie chiar în spurmele gurii sale, cum zice Shakespeare: „An idiot holds his bauble for a god”. Părerea lui Comte cu legea celor trei stări prin care a trecut sau trece neamul omenesc, a fost de mult dovedită ca falsă. Și, fără a ne duce prea departe, n'avem decât să deschidem cartea D-lui I. Petrovici „Introducere în metafizică” la capitolul „Metafizica și religia”, pentru a ne convinge de adevărul afirmațiilor noastre. Religiunea are un obiect în domeniul căruia nu poate pătrunde nici o știință. Chiar metafizica, ocupându-se de același obiect, nu poate trata chestiunea din punctul de vedere religios. Dl. Petrovici citează pe toți marii metafizicieni, arătând cum toți au recunoscut în speculațiunile lor domeniul speculațiunii religioase.

În credința noastră religioasă noi avem anumite motive raționale de a crede. Credința nu este în contra rațiunii, deși ea poate întrece rațiunea, căci credința nu cere omului să facă aceea ce el nu poate înfăptui. Nu tot așa este cu volumul intitulat „Mai multă logică în viață”, căci acolo autorul ne cere să credem fără să avem vre-un motiv ca de ex. la pagina 235 se spune: „Deși nu avem mijloace ca să ne convingem despre aceasta, dar credem că...” Așa dar, am avea „mai multă logică” crezând în această părere fără motive, decât a crede în materie religioasă, unde avem motive raționale suficiente de a crede!

Dar dl. Protopopescu vrea să puie „mai multă logică” și în privința educațiunii și socotește „mai logic” pentru educațiune a înlătura ca dăunător învățământul religios din cursul primar, socotind că principiile religioase n'ar avea nici o valoare pentru morală, care ar fi o obișnuință.

Până acum numai Rusia sovietică a ajuns la asemenea convingeri, pe cari a început să le plătească scump. La noi iarăși ca să nu ne ducem prea departe, mulțumim lui Dumnezeu, avem pedagogi de seamă cari stau alături de

oricare din Apus. Dela ei, dacă nu vrea dela noi, autori ca acela al volumului „Mai multă logică în viață” ar putea învăța că „Principiile religioase interesează pe marea majoritate a oamenilor, nu ca niște simple adevăruri logice, sau istorice, ci prin calitatea lor de puteri determinante în viața și activitatea noastră”. Aceasta o spune dl. G. G. Antonescu, profesor universitar și pionierul pedagogiei la noi, în lucrarea sa „Din problemele pedagogiei moderne” la pag. 169.

Scopul educațiunii este formarea de caractere morale. Pentru aceasta, în educație, noi trebuie să ținim a desvolta înclinările bune ale copiilor și opri sau stăpâni pe cele rele. Cum să împăcăm însă, libertatea cu supunerea sau apăsarea? Iată ce spune dl. G. G. Antonescu în aceeași lucrare la pag. 170: „Ei bine, soluția aceasta ni-o dă creștinismul, care pe deoparte susține dualismul dintre suflet și corp, dintre calitățile sufletești superioare și însușirile inferioare animalice; pe de altă parte cere ca acestea din urmă să fie supuse, subjugate de către cele dintâi... Nu vom pretinde însă o supunere oarbă, ci o supunere conștientă și voită, o supunere liberă. Cum vom realiza-o? Răspunsul ni-l dă tot creștinismul: „Anima est naturaliter christiana” zice Tertulian. Acest caracter creștinesc al sufletului îl descoperim în cerința ascunsă a fiecărui om de a face spiritul lui să domnească asupra simțurilor”. Iar în ceea ce privește mijloacele pentru ajungerea caracterului moral dl. Antonescu spune că trebuie să prezentăm elevilor „viața exemplară a persoanelor religioase, cu deosebire a lui Iisus Hristos” (pag. 168).

Credința lui Avraam, dreptul Iov, Ingerul păzitor, Copilăria lui Iisus, Samarineanul milostiv etc. etc. nu vor putea fi nici odată înlocuite cu nici un principiu de obișnuință socială. De pildă: rugăciunea: „Inger, Ingerașul meu” etc. va desvolta în copil sentimentul încrederii și curajului, știind că totdeauna are un ocrotitor spiritual mai presus de el.

Pentru mine părerile Dlui Antonescu expuse mai sus sunt ca grâul auriu ce curge curat la treieris, pecând aprecierile despre educație ale Dlui Protopopescu sunt ca pleava ce o ia vântul cu el. Dacă cineva crede că-i „mai logic” să adune pleava și s'o pue în magazie, iar grâul să-l lase la vite, n'are decât s'o facă. Însă noi ne ținem de logica noastră, a lumii întregi, și punem grâul în magazie, iar pleava o lăsăm la locul ei.

Noi lucrăm așa cum ne sunt principiile, căci socotim „mai logic” a avea principii după

cari să ne conducem viața, decât a trăi o viață „din obișnuință”, căci în felul acesta din urmă și animalele trăiesc.

Numai obișnuința nu ne va duce pe noi nici odată la acte de caritate, de curaj și jertfă.

Sufletul omului dela natură nu numai că e religios, ci este creștin, iar religia deci nu este nici numai idei, nici numai sentimente, nici numai acte de voință, ci ea le cuprinde pe toate acestea, întrucât cuprinde însăși natura omului. Teoria, care reduce religia numai la sentimentul de frică, este foarte slabă, căci dacă am admite aceasta ar însemna că cu cât cineva este mai fricos cu atât trebuie să fie mai religios și invers: oamenii cei mai religioși să fie cei mai fricoși. Noi știm însă că cei mai religioși oameni au fost martirii. Un om n'ar putea să moară pentru un sentiment la suprafață. Martirul își dă viața pentru sentimentele sale religioase, isvorâte din ideile religioase. Un sentiment trebuie să fie îndreptat către un obiect de care trebuie să ai o idee cât de mică. Sentimentul religios „presupune neapărat o idee, care la rândul ei, nu se poate reduce la afirmarea existenței unui mister, ci la un mod de a concepe și a tâlmăci acel mister”. (I. Petrovici, Introducere în metafizică, pag. 69).

În sfârșit organizația religioasă nu este de ordin social, ci spiritual, ceea ce dovedește și tendința unor șefi sociali de a deveni și șefi spirituali ca să poată stăpâni mai bine popoarele. Dl. Protopopescu în lucrarea amintită (pag. 238) face un raționament tocmai invers. Regretăm că și aici autorul „mai multe logici”, a pus tocmai contrarul.

Să nu mai fim învinuiți deci că am avea „mai puțină logică” în viață, sau că am fi „bolnavi”, căci de regulă toate aceste acuzațiuni se nasc din pizmă, iar pizma la rândul ei este indemnul de a distruge în altul aceea ce tu nu ai în tine însuși; în cazul discuțiilor de față: logica și sănătatea.

Apărați Patria credinței: Biserica.

Criza economică acută a timpului nostru a adus la suprafață grija după soluții mântuitoare. Sunt nenumărați cei cari cred că au găsit cheia problemei. Noi remarcăm aici părerea dlui N. Iorga, care constată că poporul nostru suferă de o boală sufletească. «O cultură falsă i-a secăt izvoarele de creațiune, o politică gre-

șită, numai de ambiții personale, i-a înecat în desgust optimismul secular. O oratorie, o presă, o literatură de agitație și defetism i-a zdrobit încrederea. Dar un popor e, mai mult sau *mai puțin, ce urea, ce crede că poate să fie*» (Neamul Românesc. 4 Dec. 1930).

Credința este forța care să ne ridice spre sferele senine. Credința în forțele proprii, în ceea ce e mai presus de ele, este începutul mântuirii. Și atunci, iubiți români, noi să ne dăm seama de însemnătatea acestor constatări. Chiar refacerea economică este cu neputință fără credință... Atunci și de aici rezultă că trebuie să apărăm Biserica: adică patria credinței. Apologetul Luthard zice despre Biserică următoarele:

«Privită din afară, biserica este o societate de oameni, un organism al vieții sufletești, instituțiune în care-și are patria religiunea. Ne-am obișnuit să punem în mintea noastră totdeauna biserica alături de stat și între ele este într'adevăr o înrudire: Sunt cele două mari sfere sociale ale vieții omenești. Dar unde e acel stat care s'ar putea compara cu biserica în ce privește vechimea duratei și elasticitatea vieții ei? Câte furtuni au trecut peste biserică! Și din toate a scăpat. Popoare și împărății s'au stins de pe pământ, dar biserica a rămas. Ea a fost de față la cele din urmă clipe ale imperiului roman, l-a însoțit la groapă și l-a binecuvântat în ea. A stat lângă leagănul împărăției lui Carol cel Mare și a împărțit cu el soarta-i schimbătoare. L-a însoțit în călătoria sa la Roma, în războaiele misionare și i-a ajutat la punerea în rândulială a trebilor sale familiare. A văzut zilele lui de slavă, a trăit cu el vremuri de amărăciune și l-a văzut apunând. Din această împărăție n'a rămas pentru poporul german nimic alt decât amintirea unui vis al tinereții și nădejdi nedeslușite de viitor, pe când biserica este ceea ce a fost în zilele încoronării lui Carol cel Mare. Schimbările vremii au atins și biserica. Prefacerile prin cari au trecut spiritul și societatea omenească, s'au săvârșit și în biserică. Și ea a fost cuprinsă de curentul vremii și târâtă de el; dar a rămas aceeaș. Unele forme ale ei, înfățișarea chiar i s'a schimbat, dar ființa i-a rămas neconținut aceeaș și mărturisirea tot ca în zilele apostolilor. E acelaș Dumnezeu în treime, pe care-L propoveduește, cu al cărui har mântuiește și către care toate neamurile se îndreaptă ca spre singurul liman sigur împotriva viforului vremii. Ea a îndurat pierderi, dar a și cucerit. În Asia Mică și pe țărnuțul de miază-noapte al Africei, pe unde înfloreau altădată mândre co-

munități creștine, stăpânește azi semiluna și barbaria, dar ea a cucerit țările de viitor, apusul Europei și America. A suferit multe atacuri, dar este, cum a zis Teodor Beza, nicovală de care s'au sfărâmat toate ciocanele. Năvala maurilor în miază-zi s'a sfărâmat lovindu-se de ea, hordele hunilor și mongolilor în răsărit s'au plecat înaintea ei, sau s'au dat în lături din drumu-i. Crimele reprezentanților ei s'au părut că o vor culca la pământ, dar ea este mai tare decât păcatele și viciile reprezentanților ei nedemni. — Spiritul negării a combătut-o și se părea că a biruit-o, dar ea a învins și viforul necredinței. În atâtea rânduri a fost declarată moartă, dar iat-o că trăește. Deja acum 1500 de ani, pe vremea lui Augustin, se credea că e pe moarte, dar ea trăește și azi. Pe vremea lui Voltaire și a lui Fridrich II se aștepta să moară, dar ea va fi vie chiar și când nu se va mai pomeni de numele lui Voltaire. La început i se obiecta că-i prematură, acum că-i prea bătrână, dar ea e veșnic tânără. Se pare că e împinsă în lături de progresul spiritului care străbate lumea, dar când cele mai uimitoare progrese ale veacului nostru vor face din tot pământul o mare cetate a neamului omeneșc, se va vedea că cu aceasta s'a pregătit terenul pentru biserică. «Minunat, neasemenat, cu adevărat dumnezeesc lucru este, exclamă Pascal, — că această biserică, veșnic asaltată, trăește deapururi». Și minunat, Iisus Christos a prezis aceasta, zicând: «Porțile iadului nu vor birui».

Dacă am căuta să aplicăm la biserica ortodoxă română adevărurile de mai sus, ar trebui să scriem cărți întregi. Ajunge însă dacă apreciem biserica sub criteriul naționalismului. Marele poet, scriitor și om politic, Octavian Goga, zice: «Biserica la noi a fost din vechime un criteriu de naționalitate. Cărțile tiparnițelor dela Govora sau Târgoviște se răzlețiseră pretutindeni prin stranele bisericuțelor de lemn ale Transilvaniei și străjuiau acolo cu toate sugestiunile lor. Mitropolitul din Alba-Iulia își primea singhelia lui dela mitropolitul Ungro-Vlahiei, care era socotit în ordinea canonică drept cap bisericesc al tuturor românilor pravoslavnici»¹⁾

Pe locul bisericii zidită în Alba-Iulia de Mihai Viteazul s'a ridicat Biserica Incoronării. I Sentimente sfinte trebuie să avem în fața acestor adevăruri și să arătăm recunoștință Bisericeii strămoșești. Apărarea ei este cea mai cardinală, datorie.

¹⁾ „Tara Noastră” — Febr. 1931 p. 66.

Ce face biserica pentru muncitori.

Munca era încă în rai un tovarăș al omului, căci Dumnezeu a pus pe om în raiul desfășurării să-l lucreze și să-l păzească. (Geneza 2 v. 15). Cu alte cuvinte munca este de origine divină. Mântuitorul zise: «Tatăl meu până acum lucrează, și eu lucrez» (Ioan 5 v. 17).

Munca lui Dumnezeu consistă în crearea, susținerea și cărmuirea lumii. Prin aceasta se arată lucrarea unei Providențe divine, fără a cărei știre nici o vrabie nu cade de pe coperiș. Munca Domnului nostru Iisus Hristos era sfântă. Compatrioții îi ziceau *fiul tezlarului*. (Mat. 13. v. 55). Unii îi ziceau chiar *tezlarul*. (Marcu 6 v. 3). Deci Iisus Hristos a muncit și aceasta nu ca să omoare timpul, ci spre a ajuta lui Iosif. Până la vârsta de 30 de ani a muncit cu brațele, în dogoreala soarelui. El a înobilat munca, iar pe muncitor l-a ridicat, zicând: «Vrednic este muncitorul de plata sa» (Luca 10 v. 7). Pilda Stăpânului Casei care a tocmit lucrători, pilda tafanșilor etc. — ne arată lămurit valoarea muncii și a muncitorului.

Ajung aceste considerațiuni biblice ca să dovedim că Biserica nu poate sta indiferentă în fața manifestărilor sociale de ordin muncitoresc. Nu putem privi cu mâinile în sân că cineva ar vrea să lucreze și nu are unde. În orașele mari chiar biserica ar trebui să aibe birouri de plasare, ar trebui să intervină colectând pentru șomeri, înființând țeainării. N'am auzit ca în numele lui Iisus să se fi întreprins colecte pentru muncitorii în lipsă, n'am văzut pe nimeni spărgându-și capul cu asigurările muncitorești. — Înțeleg aici fețele bisericesti. — Legislația muncitorească trebuie să aibe timbru eminent creștin, deci capii Bisericii trebuie să grăiască...

Sunt o mulțime de muncitori azi, cari nu și-au plătit cotele la asigurările muncitorești. Care preot a colectat ca să ajute pe acești bieți muncitori fără lucru, ca să-și poată plăti taxele? Care preot a intervenit cu autoritatea lui în conflictul dintre muncitor și patron? Care organizație creștină s'a ocupat cu problema locuințelor muncitorești? Care nucleu creștin a purtat grije ca copiii muncitorilor săraci să aibe haine și cărți??

Răspunsul faptelor să urmeze, fraților. Muncitorii văzând că ne interesăm de ei, ne vor iubi și vor abandona ideea că noi i-am putea ajuta, dar nu voim. La muncă, fraților, rezolviți și din partea voastră problema și vă asigur că muncitorul va privi atunci munca nu ca pe un blestem, ci ca o binefacere, care-l învață să-și cunoască

forțele, să-și împartă timpul și să aibe un plan al vieții. Muncitorii, cari nu simt colaborarea Bisericii, vor avea atitudini de surprare iar nu de zidire.

Deaceea noi apelăm la toate forțele vii ale Bisericii să dea concursul lor în această privință autorităților de stat. Contribuția Bisericii nu poate să fie numai teoretică. Desigur nu este greu a arăta că în Rusia bolșevică egalitatea profesită este mai puțin decât problematică. Nu există acolo aceleași drepturi. Industriile sau comunizat, dar Troțchi, Radek, Krassin au devenit milionari, iar muncitorii au sărăcit. Să arătăm muncitorimii aceste lucruri este util și frumos, dar să arătăm și fapte.

Prin teorii putem să vorbim lumii de azi că numai prin Evanghelie va fi dreptate și egalitate, dar această Evanghelie să treacă la fapte: asiluri pentru cei năpăstuiți, ajutorarea șomerilor etc. etc.

Muncitorii așteaptă dela noi fapte.

RĂSPUNSUL MEU

LA COMUNICATUL COMITETULUI ASOCIAȚIEI GENERALE A CLERULUI ORT.

(Urmare și fine).

Că am colaborat cu congresul general și am făcut propuneri, cari au fost primite? Nu aveam oare dreptul și datoria, dacă promisem — din considerații bine înțelese și motivate — onoarea de vicepreședinte al Congresului? Sau să fi refuzat vicepreședinția și de a colabora? Nu-mi puteam asuma nici răspunderea unui refuz de acest fel!

Iar dacă am făcut propuneri, cine va putea s'o tăgăduiască aceea ce o afirm, că am luat asupra-mi să propun moțiuni, în chestii ce se cunosc mai bine de ardeleni, sau în chestii odioase — ca ceea a moțiunii îndreptate către P. Sf. Episcopi — pentru care nu se găsise altul care să propună o moțiune; iar eu am făcut-o, cu condiția, ca propunerea mea să nu se discute în congres, pentru a exclude posibilitatea unor eventuale discuții publice ireverențioase la adresa Chiriarhilor.

Cred că, nici din acest punct de vedere, n'am de ce mă jenă de felul colaborării mele la București, dupăcum nici alții n'au dreptul, și nici temeiuri suficiente, de a mă prezentă ca inconsecvent.

6. Trec acum la chestia *substratului principal al diferendului ivit între Asociația generală și între Asociația A. Șaguna.*

Când delegația Asociației generale a solicitat Ministerului desființarea parțială a vieții administrative și chiar misionare din Ardeal, pentru trecătoare motive de ordin financiar ale Statului, — delegația și-a zis: să jertfim din organizația eparhială și protopopească, pentru ca să salvăm „viața parohială, care păstrează arterele vii ale comunității creștine.”

Rețin dela început împrejurarea, că Ministerul însuși, când i-s'a deschis ochii să vadă ce înseamnă aceasta „salvare” pentru Biserica ortodoxă din Ardeal, a promis Episcopilor noștri să revină asupra marei nedreptăți și asupra primejdiei, de a lăsa descoperită Biserica ardeleană, copleșită de culte minoritare, stăpâne pe mari bogății și înfruptate din plin, din bugetul statului.

Dar abstrăgând dela aceasta, iată, cum se prezintă „viața parohială” cu „arterele vii ale comunității creștine”, în raport cu expedientul de „salvare”, după care era să se încuviințeze „leafă” dela stat pentru atâția preoți — și din Ardeal — câți corăspund la cifra creștinilor ortodocși, raportată la *coeficientul de 1600 suflete*.

Grăesc pe baza unor statistici, ce am întocmit, dar nu le-am publicat încă, cu privire la Ardealul bisericesc dela sfârșitul stăpânii ungurești și dela începutul imperiului românesc.

Ardealul, cu maximum de 2 milioane ortodocși, are — mai bine zis: avea — 1858 comunități bisericești, cu cel puțin tot atâția preoți parohi și administratori. După coeficientul de 1600 suflete de preot plătit de stat, s'ar fi asigurat leafă numai la 1250 preoți. Dar pe ceilalți 608 preoți ardeleni cine i-ar fi plătit? Comitetul Asociației generale a Clerului? Sau să fi rămas ei pe din afară?

Alta socoteală: Dintre 1858 de comunități ortodoxe ardeleni numai 208 sunt mai impostrate de 1600 suflete; iar restul de 1650 comunități au mai puțin de 1600 suflete. Ce „salvare” ar fi însemnat pentru acestea soluția propusă, cu ochii închiși în fața realităților, de către frații dela București necunoscători ai stărilor din Ardeal?

Încă o socoteală statistică: Pe urma împrejurării, că avem atâtea sate mărunte, pela munte, sau comunități declimate de uniți cu ajutorul guvernelor ungurești, și că asemenea localități nu pot fi lăsate — chiar din motive de stat — fără de îngrijire duhovnicească prin preoții lor proprii, — iată ce fel de stări mai sunt în Ardeal. De ex. privind comunele cu 300 și mai puține suflete, ortodocșii din Ardeal au 130 comune cu mai puțin de 300 su-

flete, pe când uniții au 272 comune cu mai puțin de 300 suflete.

Iar analizând situația după coeficientul de 200 și mai puține suflete, găsim, că *ortodocșii* au d'abia 47 comune de acest fel, cea mai mare parte resturi de ortodocși prin comune acaparate de uniți; pe când uniții au 127 comune bisericești cu mai puțin de 200 suflete, cazuri în mare parte de *intrusiuni în comune ortodoxe*. Cele mai multe din aceste cazuri, nu sunt nuclee de organizație unită înspre nordul Ardealului, unde domină aproape exclusiv *Catolicismul și unde Unitismul s'a fi pus la încercare puterile în slujba cauzei naționale-românești*, — pentru că acolo nu există o *primejdie „ortodoxă”* —, ci Unitismul s'a furișat mai ales în regiunea sudică a Ardealului, unde opera națională în popor o făcea Biserica ortodoxă, sprijinită pe legăturile sale firești cu Țara-Românească, și unde *Catolicismul Blajului* papistășit înseamnă, *în masele populare, numai o desbinare confesională și o slugire a proselitismului catolic*, pe care acum îi servește, la rândul său, și Statul român, subvenționând aceste parohii unite, de diferențiere sufletească și de *vrajbă politică-națională!* *Ce economii nu s'ar fi produs, în favorul bugetului statului, dacă — pentru uniți și pentru ortodocși de-o potrivă — s'ar fi suprimat subvenția de Stat pentru asemenea organisme microscopice?!*

Și atunci, când acest lux de organizație unită, de concurență confesională și de vrajbă națională — pe care nu o cunosc preoții bucureșteni — este plătit de statul român, se mai cer măsuri restrictive, de către preoți de aceeași credință ortodoxă, împotriva intereselor Cultului lor propriu? Mare și neiertat păcat!

Eu, când am condus delegația congresului preoțesc ardelean la București, i-am înfățișat d-lui Ministru Costăchescu — în prezența celeilalte „delegații”, care se nimerise de față cu noi în biroul D-lui Ministru — și aceasta problemă, a risipei banului public pentru cultele minoritare. Și îi răspundeam d-lui Ministru — la replica sa, — că, dacă D-sa nu are dreptul să „se amestece” în treburile de *organizație ale Cultelor, are, totuși, un indubitabil drept și chiar datoria, de a împedea risipa banului public pe organizațiile de lux, mai ales în vreme așa de grele pentru finanțele țării și pentru contribuabili.*

Mă surprinde, că aceasta discuție contradictorie cu d-l Ministru, în prezența „delegației” prezente a „Asociației generale”, nu a avut darul să lase nici o urmă, nici în sufletul

fraților preoți prezenți atunci și nici în „comunicatul” prin care mă iau la socoteală.

Cu adevărat regret din tot sufletul acest rezultat, ultra-dureros din toate punctele de vedere, și mai ales că reținut de alergările ce trebuie să le fac în București cu delegația ardeleană a preoților, pentru a prezenta memoriul nostru Majestății Sale Regelui și Domnilor Miniștri — nu am putut lua în prealabil contactul cu frații din ceastalaltă „delegație”; căci nădăjduiesc, că m'ar fi ascultat, măcar în parte, — ca și altădată — în care caz „desideratele” lor, cu cari stăteau în călcăul meu în biroul d-lui ministru Costachescu, n'ar fi ieșit așa de dureroase și de desastroase.

Acest răspuns îl dau *personal* pe răspunderea mea. *Asociația A Șaguna, care va trebui să se întrunească din nou* în fața monstruosului buget al Statului, va avea, ea singură, competența să mă judece, și pe mine pentru felul cum am reprezentat-o, *colaborând* în bine cu frații dela București, dar și pe aceștia pentru felul în care au *subminat* existența propriului lor cult din ramura ardeleană.

Căci, în definitiv, ce altceva înseamnă triumful lor, de a vedea masacrată existența materială a Bisericii ortodoxe ardelenene, în privința centrelor ierarhice administrative și misionare și în privința reducerii protopopiatelor la 4—5 de fiecare eparhie din Ardeal?!

Noul buget, dorit de frații noștri dela București, iată cum se înfățișează pentru Ardeal:

R.-catolicii au, la episcopiiile lor din A -Iulia și Timișoara, câte 8 — în total: 16 — *canonici celibatari*, cu câte 15 550 Lei leafă lunară.

Greco catolicii au: la Blaj 10, la Gherla, Lugoj și Oradea câte 6, iar la Baia mare 3 canonici, în total 31 *canonici*, aproape toți, dacă nu chiar toți — cred — *celibatari*, fiecare cu câte 17.140 Lei leafă lunară. Fără de aceștia,

biata „Dominantă” din ramura ardeleană are: La Sibiu 3, la Arad 3, la Oradea 3, la Caransebeș 3 consilieri (egali ca titlu, nu și la leafă, cu canonicii), cu câte 10 470 Lei lunar, iar la Cluj 3 consilieri cu câte 10 510 Lei leafă lunară; *în total 15 consilieri*, deci mai puțini ca cele două episcopii r.-catolice, și cu *mai mici lefuri*, pentru că *nu sunt celibatari, ci oameni cu grele îndatoriri familiare*, și cu câte-o singură leafă, deoarece nu au și funcții lătrualnice... decât *onorifice!*

Să mai continuăm?

Nu mă lasă scârba și durerea și rușinea de ce am ajuns și *prin cine* am ajuns la atâta!

Atâta doar de-aș mai șopti-o fraților din delegația Asociațiunii generale a Clerului ortodox din România, că de ex. subsemnatul, acum *în al douăzeci și șaslea an de serviciu* ca referent și consilier eparhial la Arad, voi avea leafă lunară de 10 470 Lei, din care — după reținerile: curba de sacrificiu și impozite și cotizație la fondul de penziune — voi primi *la mână 5623 Lei, lunar*, din cari să plătesc globalul după leafa din anul trecut și să-mi țin casa, cu patru copii de liceu și... prestigiul de consilier eparhial al „Dominantei”.

...Iar *șoptindu-le aceste, să-i întreb pe frați: Așa, cum vă arătați mai sus, ați înțeles să vedeți Biserica ortodoxă din Ardeal și pe slugitorii ei, în mijlocul atâtor minoritari, bogăți în averi proprii bisericești și totuși îmbuibați din vistieria sărăcită a statului român, pentru că sunt ajutați de politicieni fără conștiință și de pripinile preoților iscoditori de „salvare” ucigătoare de instituții românești și ortodoxe în Ardealul durerilor milenare??*

Asociația „A. Șaguna,” negăsind cuvenita înțelegere, pe care totdeauna a căutat-o la București chiar și fără de statut de organizare generală, poate, va chibzui: cum să ne constituim și noi în minoritari și să ne îndreptăm cu ponoasele, pe viitor, către „Li a Națiunilor”...

Prof. Dr. Gh. Ciuhandu
consilier referent eparhial, Arad
președ. Asoc. Clerului „A. Șaguna”

Pe dădătorul de bunăvoie îl iubeste Dumnezeu.

(II. Cor. c. q. v. 7.)

Pătruns de învățătura măreață a Mântuitorului nostru Iisus Christos despre iubirea ce trebuie să aibă omul către Dumnezeu și către de aproapele, și ascultând de îndemnul prea bunului nostru Arhiereu — întemeietorul „Fondului Milelor”, — vredn cul notar al comunei noastre domnul Pavel Hențiu s'a decis în sufletul său, să nu fie numai ascultător și auzitor a dumnezeieștilor învățături și a sfaturilor Părințești ale Preasfințitului nostru Arhiereu, ci să le introducă și în faptă, și astfel în ziua de 26 Decembrie 1930 a venit și a pus la dispoziția Consiliului parohial un libel dela banca populară din loc, în sumă de 3000 Lei, ce va avea să servească ca augmentare a „fondului milelor” parohial.

E într'adevăr un gest nobil în timpul acesta de mare criză în ale credinței, când vezi un intelectual ridicându-se peste indiferentismul și indolența religioasă, ce stăpânește azi o mare parte din pătura noastră intelectuală.

Acest creștin și-a cumpenit puțința de a da, dând pentru scopurile de binefacere ale sfintei noastre biserici în proporție cu prisosul câștigului său, ori cum am zice cu cuvintele sfântului Apostol Pavel, a dat dupăcum s'a hotărât în inima sa, nu cu părere de rău, ori de sălă, ci de bună voie, iar pe cel ce dă de bunăvoie îl iubește Dumnezeu.

Vrednicul notar, Domnul Pavel Hențiu, și pe aceasta cale venim a-l mulțumi pentru darul adus pe altarul sfintei noastre biserici, rugându-l pe bunul Dumnezeu, ca pentru fapta lui creștinească să-l răsplătească din darurile Sale cele bogate, să-l dea sănătate, ca să poată spori tot mai mult în astfel de fapte creștinești.

Vârșand, la 28 Ianuarie 1931.

În numele consiliului parohial:

Nestor Popa.
paroh ort. rom.

Manifestări culturale.

În seara zilei de 7 Febr. a. c., corul bis. ort. rom. din Nadăș a aranjat în orașelul Lipova un concert împreună cu teatru. Luând în considerare situația acestei comune, izolată aproape total de focarele culturale, execuția programului atât de bogat și variat, pentru publicul asistent, a fost o adevărată surpriză. Atât conducătorii, cât și membri coriștii, au dat deplină dovadă de maturitate și conștiințozitate față de rosturile ce le au reuniunile de cântări. Suntem convinși că, mergând pe cărarea apucată, munca și străduințele conducătorilor nu vor întârzi să și aducă roadele.

Reflectând asupra frumoaselor realizări din comuna Nadăș, nu putem trece cu vederea de a nu menționa și factorul esențial, care a contribuit la progresele în domeniul cultural. Acesta este desăvârșita armonie dintre fruntașii comunei: harnicul domn preot Albini și dnii inv. Cludin și Luțai. Pot servi de exemplu factorilor culturali din alte comune, cari în loc de a-și epulza puterile și timpul în acțiuni de interes mărunte, vorbărie seacă, intrigi etc., ar folosi mai mult Patriei și neamului, dacă ostenele și-le-ar depune în realizări pe terenul cultural, contribuind astfel la cimentarea conștiinței naționale, de care neamul românesc are atâta nevoie în împrejurările vieții de azi.

Urăm spor la muncă și manifestăm recunoștință fruntașilor și membrilor coriștii din comuna Nadăș, cari, cu multe sacrificii, ne-au dat ocazia de a ne adăpa din Izvorul culturii românești.

Un asistent

Donațiune.

Cucernicul preot Nicolae Miclușia din comuna Cerneteaz, prot. Timișorii, în activitatea sa pastorală de peste 37 ani a avut ocaziune să vadă sărăcia și multele neajunsuri cu cari luptă biserica noastră dreptmăritoare întru împlinirea misiunii ei pământești. Amăsurat învâțăturilor Mântuitorului nostru Isus Hristos, a cărora neobosit propovăditor s'a dovedit, dar și ca un adevărat păstor, care sufletul și-l pune pentru turma încredințată păstoririi lui, a rupt din bunurile sale câștigate cu multă osteneală, și în anul 1928 a dăruit, împreună cu răposata lui preotessă Iuliana, 5 jugăre pământ parohiei ort. rom. din Parța. În anul 1929 dăruiește pentru biserica noastră de aici un splendid Potir, în valoare de 12 mil Lei, iar în 9 Februarie a. c. varsă în casa bisericii noastre frumoasa sumă de 100 mil Lei, punând bază fondului destinat pentru ajutorarea parohiei. Iată adevăratul ucenic a lui Hristos, care nu numai propovăduiește ci și plinește cuvântul Evangheliei.

Atotmilostivul D-zeu să dăruiască părintelui Miclușia sănătate, viața senină și îmbelșugată în fapte bune.

Cerneteaz, 18. II. 1931.

Trian Barzu
paroh.

INFORMAȚIUNI.

Instalarea protopopului Ștefan Lungu Duminecă în 15 Februarie a. c. orașelul nostru Buteni a îmbrăcat haină de sărbătoare. În aceasta zi părintele revizor parohial I. Georgea, în calitate de comisar al Cons. eparhial, a introdus în postul de protopop al Butenilor pe părintele protopop Ștefan Lungu. Instalarea s'a făcut în cadrul unor sărbători religioase, la cari au participat preoști mulți din Arad și poporul comunei Buteni. După sf. liturgie, servită de 7 preoști, în frunte cu noul protopop, părintele revizor Georgea a introdus în noul post pe păr. Lungu, care apoi și-a schițat programul de muncă într-o predică plină de însuflețire. A urmat apoi un banchet, la care s'a cimentat armonia dintre confesiuni. — Iar noi dorim părintelui Lungu spor la munca grea ce-l așteaptă.

O carte de valoare cu preț redus. Valoroasa carte: „O mie de pilde pentru viața Creștină” scrisă de P. Sf. Episcop Grigorie în colaborare cu profesorii Nicolae și Gheorghe Popovici, se vinde de azi înainte cu preț scăzut. Prețul s'a redus de la 200 lei la 150 lei. Prea Cucernicii Preoști sunt invitați deci a recomanda intelectualilor această care, carte să nu lipsească din nici o casă românească.

Suveranul hrănește pe săraci. La ordinul M. S. Regelui Carol II, 100 de indivizi săraci primesc zilnic mâncare caldă, într'o sală dela palatul regal.

Brașovul, cetate a ortodoxiei românești, discurs la deschiderea Congresului preotesc ardelean, ținut în Brașov la 11—12 Noiembrie 1930, de protoprezv. Dr. Gh. Ciuhandu, președintele Asoc. „A. Șaguna” a clerului din mitropolia ortodoxă a Ardealului. Tip. Diecezană Arad, 1930.— O broșură de 32 pagini Preț 8 lei.

Activitatea „Agrului”. Ni se comunică din Maramurăș că membri ai autorităților administrative, înscrși în societatea *confesională*, numită „Agru”, continuă să facă greutăți și neplăceri celor ce vor să treacă la biserica ortodoxă română.

Duminecă în 1 Martie a. e. fiind Dumineca ortodoxiei, în catedrala din Arad, va pontifica sf. liturghie P. S. Sa Episcopul Grigorie cu asistența consilierilor eparhiali. Cu acest prilej P. S. Sa va predica despre însemnătatea acestei Dumineci.

Trecere la ortodoxie. Prin stăruințele părintelui A. Cimponeriu din Mănăstur, următorii indivizi au trecut la religia ortodoxă română: Pavel Biman dela bis. gr.-cat. Răvoșie Simion, Iosif Iorio, Gheorghe Arsenon, Milos Radu, Traian Radu și Ilie Nichici au venit dela bis. sârbească.

Bani prefăcuți în fum. În cursul anului 1930 în județul Sătmăre s'au vândut țigări și tutun în sumă de 81 milioane lei. În acelaș an însă cărți românești s'au vândut numai de 273 mil. lei. Așa se vede, oamenilor din acel județ le mai place fumul decât lumina și pânea sufletească.

Fete împotriva căsătoriei. S'a înființat la Londra o tovărășie a fetelor cari nu vreau să se căsătorească. Aceste fete spun că nu voesc să-și pună de gât jugul bărbatului, fiindcă în căsnicie femeile sunt socotite ca servitoare. Și s'au prins să lupte împotriva căsătoriei. Se pare că e vorba de fete bătrâne, cari nu s'au putut mărita. Credem însă că dacă vor veni bărbații să le ceară în căsătorie, de bună seamă își vor călca jurământul ce-au făcut, dea nu se mărita nici odăta.

Cioară miloasă. Un țaran francez a văzut o cioară, care vreme de-o săptămână se furișea într'un coteț. Gospodarul dela o vreme a căutat să afle ce o îndemna pe cioară să intre de mai multe ori pe zi în coteț. A pândit-o și a rămas uimit de ce a văzut. Cioara adică, decâteori venea, aducea gura plină cu grăunțe și le dădea unei puicuțe (găină) a cărei gât era prins între vergelele de lemn din coteț. Puicuța a fost scoasă dintre vergele și atunci cioara s'a așezat îndată lângă ea arătându-și bucuria că a scăpat-o.

O țară se poate mări și fără război. De pildă Olanda. E o țărișoară mică, aflătoare între Belgia, Germania și Marea Nordului. E o țară care nu se războește cu oamenii. Ci se luptă cu apele mării și tot smulge din Marea Nordului bucăți de pământ, pe cari apoi le cultivă cu adevărat gospodărește. Acum de pildă duce un război strașnic cu anele ce o înconjoară. Fură din mare 224000 hec. cari vor hrăni peste 200000 oameni. Războiul acesta o costă acum vre-o 30 miliarde lei. Și o va mai costa încă. Iată un război pacinic, fără moarte de om, fără tunuri și puști. E o luptă împotriva apei a inginerilor și a muncitorilor. E lupta pe care o aprobă orice om.

Să învățăm dela șoareci. O gazetă franceză povestește cum un cetitor de al ei a văzut doi șoareci trecând prin curtea lui. Amândoi, mergând unul după altul, țineau în gură capetele unui pai. Șoarecele al doilea era orb și cu ajutorul paiului era dus de alt șoarece dintr'un loc în altul. Dacă și oamenii s'ar ajuta așa, lumea ar fi mai bună, iar greutățile vieții n'ar fi așa de grele.

Nenorocire la o nuntă. Un țaran fruntaș din Germania a făcut dăunăzi mare nuntă, măritându-și fata. Când oaspeții s'au întors dela biserică și s'au așezat la masă a sosit și poștașul, care a adus câteva telegrame și scrisori dela prieteni, cari n'au putut veni la ospăț și cari poftiau mirilor multă sănătate și multă fericire. Stăpânul casei a poftit pe poștaș să golească un păhar cu rachiu în cinstea mirilor. Poștașul s'a învoit bucuros, a luat păharul la mână și a închinat. După aceasta a înghițit rachiul dintr'o singură înghițitură, voind să-și vadă de drum. Dar în clipa când a așezat păharul pe masă, la cuprins o cutremurare a trupului, a căzut la pământ. Iar după câteva clipe de groaznice chinuri a încetat din viață. A fost chemat îndată doctorul, care a aflat că poștașul a fost otrăvit. Gazda casei adică, avea o sticlă cu otrăvă, care din greșeală fusese așezată între sticlele cu beutură pentru ospăți.

Arma preotului. Dăunăzi s'a întâmplat că preotul Partenie Ugar din Târnava, voind să curețe un revolver, arma s'a descărcat și l-a omorât. Acum câțiva ani s'a întâmplat acelaș lucru cu un cumnat al acestui preot. Și acela era preot și arma l-a omorât și pe el. Știm că sunt unii preoți cari se îndeleticesc cu vânatoarea, purtând puști și revolvere. Cele de mai sus sunt însă semne dela Cel de Sus, că armele preotului nu trebuie să fie pușca și revolverul ci Crucea și Evanghelia.

Un mort care învie în ultimul moment. În orașul Constanza din Germania un tânăr de 23 ani, căzând într'o stare de catalepsie, părinții săi l-au declarat de mort. Familia a pregătit toate cele necesare pentru înmormântare și în ziua când trebuia să fi ducă la cimitir, familia s'a așezat în jurul coșciugului, iar preotul a început o cuvântare funebră. În decursul cuvântării preotului, la un moment dat, capacul coșciugului se ridică și tânărul „mort” se scoală și povestește că el a auzit și știe totul, dar nu a putut să se miște din cauza unei stări cataleptice, în care căzuse și care se menținuse până în momentul, când era să fie dus la groapă.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut în 1931

Credința Care Lucrează

De P. Sf. Sa Grigorie Episcopul Aradului.

O carte de 100 pagini cuprinzând chemări către laici și clerici.

Cercetătorii vieții noastre bisericești ortodoxe vor găsi aici bogat material pentru apostolatul laic în biserică. Azi, în zodia masselor, laicii trebuiesc atrași tot mai mult în sfera de activitate a Bisericii. Cartea arată întreg terenul de muncă al laicilor, aducând argumente și îndemnuri neprețuite. În mijlocul lăncezelei de azi, ea este nu numai un stimulent spre optimism și cooperare cu forțe organizate, dar și un îndrumător al preoșilor în activitatea pastorală. Este de dorit ca preoșimea să o răspândească cât mai mult între intelectuali, spre a-i câștiga pentru opera mântuirii, mai ales că alte confesiuni din țară se razimă pe munca misionară a tuturor forțelor. Citind această lucrare, fiecare preot își va potența zelul.

Cartea aceasta a P. Sf. Episcop Grigorie era absolut necesară spre a îndemna pe laici și preoși la apostolatul faptelor și organizărilor întemeiate pe muncă conștientă ortodoxă.

Prețul 30 lei. Exemplarul. De vânzare la Librăria Diecezană Arad, Paveș Suru, Cartea Românească din București și la diferite librării eparhiale.

1-6

A APĂRUT:

Semințe creștine sădite în ogrorul românesc

De Pr. Ic. Ion Mălăescu

Profesor, Târgu-Jiu

63 cuvântări Ocazionale privind viața religioasă, școlară, națională, familială, socială, etc. Cuvântări despre Biserică și folosul cultului divin, la întemeierea de Biserică și școli primare, la deschiderea de conferințe pastorale și școlare, la sfințiri și târnosiri de Biserică, la instalări de preoți, comemorări ale eroilor, la adunarea generală a unei bănci, la patronul liceului, la sfințiri de steaguri ale societăților, cuvântări la serbări naționale, ca: 24 Ianuarie și 10 Mai, la recepțiuni oficiale ale P. S. Episcopii, cuvântări la cununii, toasturi, la inaugurarea Muzeului și altele.

Prețul 125 lei Exemplarul

De vânzare la autor:

Str. T. Vladimirescu 50, Tg.-Jiu.

*

Istoria Românilor de A. D. Xenopol — ediția III.

Prin aceasta se aduce la cunoștință obștească evenimentul literar, că a apărut ediția III a monumentalei opere „Istoria Românilor”, revizuită de însuși marele ei autor, A. D. Xenopol — Lucrarea a apărut în editura „Cartea Românească”, în 14 volume, cu circa 5000 pagini și 500 figuri. Broșată, se poate procura cu prețul de Lei 2280, — iar în ediție de lux, legată în piele și până în 7 volume, costă 5000 Lei.

Având în vedere marea valoare istorică a acestei opere, precum și prețul moral, ce-l are pentru a spori și consolida conștiința noastră națională-românească, Consiliul eparhial o recomandă călduros, tuturor instituțiilor ce atârnă de autoritatea eparhială, precum și creștinilor noștri mai cu dare de mână, cari n'ar fi procurat-o până acum.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 4 Februarie 1931.
Consiliul Eparhial ort. rom. Arad.

Parohii vacante.

Conform rezoluției Ven. Consiliu eparhial Nr. 162/931 pentru îndeplinirea parohiei vacante Bara, se publică concurs cu termen de 30 zile, socotite dela prima apariție în organul diecezan „Biserica și Școala”.

Venitele împreună cu acest post sunt:

1. Una sesiune parohială, constatatoare din 32 jughere: 26 jugh pământ arabil, iar 6 jughere livadă
2. Un intravilan parohial în estenziunea de $\frac{1}{8}$ jugh

3. Stole legale și birul legal, care s'a luat în concurs din oficiu.

4. Intregirea dotației dela stat.

Casă parohială nu este.

Dela concurenți se cere calificație de cl. III-a.

Concurenții se vor prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare în sf. Biserică din Bara, pentru a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorice, conform §-lui 33 din Reg pentru parohii. Cererile de concurs se vor înainta în termenul concursului Oficiului parohial din Bara, prin Of. Prot. al Balanțului.

Cei din alte Eparhii vor cere prealabilă binecuvântare a Prea Sf. Sale Părintelui Episcop Eparhial, spre a putea concura. Bara, din ședința Consiliului parohial, ținută la 22 Ianuarie 1931.

În înțelegere cu Ioan Trifu, protopop.

Nr. ad. 7094/1930.

Publicațiune.

Materialul lemnos din parchetul de 4.3 hectare în pădurea din com. Șoimoș-Milova în folosința Episcopiei ort. rom. a Aradului, se va da în exploatare pe calea concursului de licitație cu oferte închise, cari se vor înainta la Consiliul eparhial ort. rom. din Arad până în 4 Martie a. c. Informațiuni mai detaliate se pot lua la Consiliul eparhial.

Arad, din ședința Consiliului eparhial ținută la 20 Februarie 1931.

Consiliul eparhial ort. rom. Arad.

Redactor responsabil: SIMION STANA